

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA ETİMESGUT BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	39

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	1
Tablo 2: Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	1
Tablo 3: Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuku Yapılmayan Adresler	36
Tablo 4: Taşınır Hesap Kayıtları Tablosu	37

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Etimesgut Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Ayrıca günlük muhasebe kayıtlarının, Kurumun kendi ihtiyaçları çerçevesinde oluşturulan ve özel bir firmaya ait paket muhasebe programı ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kurumun 2017 Yılı Gelir ve Gider Bütçesi ile gelir ve gider dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2017 BÜTÇE (TL)	2017 GERÇEKLEŞEN (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Personel Giderleri	35.264.950,00	33.073.488,07	93,78
S.G.K Dev. Prim. Giderleri	5.689.700,00	5.046.559,19	88,69
Mal ve hizmet Alım Giderleri	131.667.600,00	126.206.354,32	95,85
Faiz Giderleri	50.000,00	.00	.00
Cari transferler	11.544.750,00	12.103.034,91	104,83
Sermaye Giderleri	62.783.000,00	89.338.952,22	142,29
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenek	20.000.000,00	0,00	0,00
TOPLAM	277.000.000,00	265.768.388,71	95,94

Tablo 2: Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİR TÜRÜ	2017 BÜTÇE (TL)	2017 GERÇEKLEŞEN (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Vergi Gelirleri	117.335.000,00	95.224.803,70	81,15
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.804.000,00	11.059.409,99	69,97
Alınan Bağış ve Yardımlar	600.000,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	138.756.000,00	156.467.912,72	112,76
Sermaye Gelirleri	4.505.000,00	1.930.391,70	42,84
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	277.000.000,00	264.682.518,11	95,55

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

2017 yılı muhasebe işlem fişleri ve mizan incelendiğinde 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'nın kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'na ilişkin 320'nci maddesinde, bu hesabın mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede vadesi bir yıldan fazla olan depozito ve teminatların 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'na kaydedilerek muhasebede dönemsellik ilkesine uyulmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından alınan depozito ve teminatlar incelenerek vadesi bir yıldan fazla olan depozito ve teminatların "430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'na" vadesi bir yıl veya az olan depozito ve teminatların "330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'na" kayıtlarının düzenlenmesi sağlanacaktır. Bundan sonra da Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'na kaydı yapılacak olan değerler için dönemsellik ilkesine uyulacaktır." denmiştir.

Sonuç olarak Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı'nın kullanılması konusunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 430-Alınan Depozito ve Teminatlar açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 2: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması ve Amortisman Ayrılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252-Binalar Hesabı'nın işleyişi 192'nci ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır. "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 192'nci maddesinde aynen:

"Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır." denilmiştir.

"Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları

gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası aynen:

“(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.” şeklindedir.

Yapılan incelemede; 2017 yılı için idare tarafından “*Kamu İdarelerinin Taşınmaz Kaydına İlişkin Yönetmelik*” gereği hazırlanan Ek:6 formunda 10.759.488,20 TL’lik tahsis verilen ve bedelsiz kullanılan bina ve tesis kaydı görülmesine rağmen, 500-Net Değer Hesabı’nın borç kısmında 1.207.132,00 TL kayıt olduğu, ayrıca ayrılması gereken amortisman tutarının Net Değer Hesabı’na alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabı’na borç kaydedilmesi gerekirken bu kaydın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu hesaplarda yapılan hatalı işlem sebebiyle 500-Net Değer Hesabı’nda 9.552.356,20 TL’lik hataya sebebiyet verilmiş, ayrıca tahsis alınan 8.028.414,70 TL’lik varlığın ayrılması gereken amortisman tutarının ayrılmaması Faaliyet Sonuçları Tablosu’nda yer alan olumlu faaliyet sonucunun gerçeği yansıtmamasına ve bu nedenle de 2017 yılı Bilançosunda 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı’nın olması gerekenden yüksek görünmesine ve bu hatalı uygulamanın önceki yıllarda da yapıyor olmasından dolayı 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı’nın olduğundan yüksek görünmesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Gerek tahsisli kullanılan taşınmazlar gerekse tahsise verilen taşınmazlar konusunda idare bünyesinde çalışmalar başlatılmıştır. Kayıtlarımızda görülmeyen tahsisli kullanılan veya tahsis edilen taşınmazlar için Kamu İdarelerinin Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik eki formların doldurularak gerekli amortisman tutarının ilgili hesaplara kaydı için gerekli hassasiyet gösterilecektir." denmiştir.

Sonuç olarak Tahsisli kullanılan ve tahsis verilen taşınmazlara ilişkin bulgu konusu edilen hatalı işlemler noktasında idare ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 500-Net Değer Hesabı, 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı ve 570-Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hatalar geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 3: Geçici Kabulü Yapılan Yapım İşlerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından Çıkarılıp İlgili Duran Varlık Hesabına Kaydının Yapılmaması

“258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabı” ile ilgili olarak, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Hesabın Niteliği” başlıklı 204'üncü maddesinde:

“Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.”,

Anılan yönetmeliğin “Hesabın İşleyişi” başlıklı 205'inci maddesi (b) bendinde ise:

“b) Alacak

1-Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.”

...” denilmektedir.

Etimesgut Belediyesi'nce ihalesi yapılan toplam 7 adet yapım işinin 2017 yılı içerisinde geçici kabulünün yapılmasına rağmen, yapım işine ilişkin 25.373.111,20 TL'lik tutarın ilgili duran varlık hesabına alınmadığı tespit edilmiştir.

Bulgu konusu 2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da yer almakta olup, mevcut durum Yönetmelik hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu konusu işlem Belediyemiz bünyesinde görev yapan müdürlükler arasında bilgi alış verişi konusunda yaşanmaktadır. Konu hakkında bulgu konusunu ilgilendiren hususlar hakkında koordinasyonun üst seviyeye çekilmesi, iş ve işlemlerin zamanında kayıtlara intikal ettirilmesi için tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda Muhasebe birimi; yılsonlarında“258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda” kayıtlı tutarları müdürlük bazında ilgili birimlere sorarak geçici kabullerinin yapılıp yapılmadığı araştırarak, yatırımcı birimler ise geçici kabulü yapar yapmaz hemen bilgi için muhasebe birime iletecekler ve yapılmakta olan yatırımlar hemen ilgili varlık hesaplarına aktarılacaktır." denmiştir.

Sonuç olarak geçici kabulü yapılan yapım işlerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'ndan çıkarılıp ilgili duran varlık hesabına kaydının yapılması konusunda kamu idaresi

ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata geçerliliğini korumaktadır.

BULGU 4: Arazi ve Arsalar Hesabı İle Binalar Hesabında Kayıtlı Taşınmazların Değerlerinin Gerçeği Yansıtması

Kurumun sahip olduğu taşınmazların değeri ile 250-Arsa ve Araziler Hesabı ve 252-Binalar Hesabı'nda kayıtlı taşınmazların değerlerinin uyuşmadığı görülmüştür.

Kurumun sahip olduğu taşınmazların gerçek değeriyle muhasebe hesaplarında kayıtlı olup olmadığının tespiti için taşınmaz hesapları incelenmiştir. Ancak muhasebe hesaplarında kayıtlı toplam tutarların hangi taşınmazların kaydından oluştuğu anlaşılamamıştır. Bunun nedeni kayıtların tapu bazında tutulmamasıdır. Tapu bazında kayıt tutulmaması kayıtların gerçeği yansıtmasına engel olmaktadır. Ayrıca Kurumun, taşınmaz icmal cetvellerini Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenmediği görülmüştür.

Kurum taşınmazlarına ilişkin bilgiler İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü'nde mevcut olup, buradan gerekli bilgiler alınıp muhasebe kayıtları ile karşılaştırılmıştır.

Kurumun 2017 yılı bilançosunda yapılan incelemede; 250-Arsa ve Araziler Hesabı'nda 45.085.317,50 TL ve 252-Binalar Hesabı'nda 61.117.774,50 TL görülmesine rağmen, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü'ndeki verilere göre kuruma ait olarak 117.173.443,85 TL değerinde arsa ve arazi, 66.390.177,50 TL değerinde de bina olduğu tespit edilmiştir. Aradaki fark 77.360.529,35-TL'dir.

Sonuç olarak 2017 Yılı mali tablolarında 250-Arsa ve Araziler Hesabı ile 252-Binalar Hesabı'nda toplamda 77.360.529,35 TL'lik hataya sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin Arazi ve Arsalar Hesabı ile Binalar Hesabında Kayıtlı Taşınmazların gerçek değerleri ile kayıtlara alınması ve bu değerlerin kurum bilançosunda görülmesi için ilgili müdürlükler arasında koordinasyon toplantıları yapılmıştır. Bu kapsamda "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde düzenlenmesi gerekli olan ekli formların ivedilikle hazırlanması ve muhasebe birimine teslim edilmesi için koordinasyon toplantıları yapılmıştır. Bundan sonra taşınmazların kaydı için gerekli hassasiyet gösterilecektir." denmiştir.

Sonuç olarak 250-Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252-Binalar Hesabında kayıtlı taşınmazların değerlerinin gerçeği yansıtması konusunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252-Binalar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata geçerliliğini korumaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Etimesgut Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali tablolarının Denetim Görüşününün Dayanakları bölümünde yer alan hesaplar hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin (d) bendi gereği ödenmesi gerekli olan katılım payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı ile ilgili 276'ncı maddesinde ise; "*Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Yapılan incelemede Ankara Kalkınma Ajansı'na ödenen payın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlenmediği görülmüş olup, mali tablolarda 2017 yılında 470.750,63 TL, önceki yıllar itibariyle de 2.195.121,97 TL hataya sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Kalkınma ajansı katılım payları belediyemiz tarafından tahakkuk ettirilmekte ancak farklı bir kodda izlendiği bulgu neticesinde öğrenilmiştir. Bu kapsamda 2018 yılına ait Kalkınma ajansı katılım payı olarak kesilen tutarlar 14.02.2018 tarih ve 1983/1 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile "363.99.10 Kalkınma Ajansları Payları" yardımcı hesabında izlenmesine başlanılmıştır. Konu hakkında gerekli hassasiyet gösterilecektir." denmiştir.

Sonuç olarak Kalkınma Ajansı Payı'nın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda İzlenmesi konusunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na Kayıt Yapılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı başlıklı bölümün 281 ve 282'nci maddesinde aynen;

"Hesabın niteliği

MADDE 281 – (1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 282 – (1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları bu hesaba alacak, 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

2017 yılı Kesin Mizan’ın incelenmesi sonucunda; 630.01.03.02 kodundan işçilere ihbar ve kıdem tazminatı olarak 2.878.334,02 TL ödemede bulunduğu fakat yönetmeliğin yukarıda belirtilen hükmü gereği kullanılması gereken 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı’na kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Yönetmeliğin ilgili maddesine göre kimler için ne kadar kıdem tazminatı ayrılması gerektiği ve bu tazminatların dönemseliği konusunda İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün 25.12.2017 tarih ve 1796 sayılı yazıları ile bildirilen kıdem tazminatları Mali Hizmetler Müdürlüğünce 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları hesabı çalıştırılmıştır. Bundan böylede ilgi hesapların çalıştırılmasında özen gösterilecektir." denmiştir.

Sonuç olarak Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı’nın kullanılması konusunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Ortak Hizmet Projesi Çerçevesinde Mülkiyeti Belediyeye Ait Taşınmazların Tahsise Konu Edilmesi

Kurum tarafından mülkiyeti kendisine ait olan taşınmazların, ortak hizmet proje çerçevesinde, derneklere tahsisinin yapıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75’inci

maddesinde;

“Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür. ...” denilmektedir.

Yukarıda zikredilen kanun hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediyeler 5393 sayılı Kanun'un 75-d maddesine göre kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı ile ancak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Bu idarelerin dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere, derneklere, sivil toplum kuruluşlarına veya meslek kuruluşlarına süresi ne olursa olsun belediye taşınmazlarının ücretsiz olarak tahsis edilmesi mümkün değildir.

Kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulu'nca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile belediye ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilecek diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projesinde ise mahallin mülki idari amirinin onayı gerekecektir. Ancak bu ortak hizmet projesi kapsamında belediyenin taşınmazının her ne gerekçe ile olursa olsun bir dernek veya vakfa bedelsiz tahsis edilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemede;

-324 sayılı ve 06/05/2017 tarihli belediye meclis kararı ile Şehit Osman Avcı Mahallesi ve 46649 ada 1 parselde yer alan kapalı spor salonu, halı saha, soyunma odaları, tenis kortları vb. müştemilatları ve vaziyet planında yer alan Çay Bahçesi Alanı da dahil olmak üzere

Etimesgut Belediyesi Basketbol Spor Kulübü Derneği'ne gelir sağlaması amacıyla, imzalanan protokol çerçevesinde, bedelsiz olarak 10 yıllığına tahsis edildiği,

-353 sayılı ve 08/08/2014 tarihli belediye meclis kararlarına istinaden Yeşilova Mahallesi imarın 46396-46397 adalar, Bahçekapı Mahallesi imarın 19546-19547 adalar ve Eryaman Mahallesi imarın 46533-46534 adalar arasında bulunan parkların Etimesgut Belediye Spor Kulübü'ne ortak hizmet protokolü çerçevesinde bedelsiz olarak tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Belediye meclis kararlarına istinaden imzalanan protokoller çerçevesinde ilgili derneklere taşınmaz tahsis edilmesinin yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinin (a) fıkrasında; "*kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor hizmetlerini yapmak veya yaptırmak*" hükmüne ve aynı Kanun'un "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'nci maddesinin (c) fıkrasında; "*Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir*" hükmüne yer verilmiş, bu hükümlerden yola çıkarak Etimesgut Belediyesi Spor Kulübü ve Etimesgut Basketbol Spor Kulübü dernek statüsünde dahi olsa Etimesgut Belediyesi'nin adını taşıyan bir Spor Kulübü olması, ilçede spor faaliyetlerini yürüterek toplumsal fayda sağlaması nedeniyle yukarıda zikredilen yasal mevzuat çerçevesinde tahsis işleminin tesis edilmesinde bir sakınca görülmemiş ve belediyelerce yerine getirilmesi gereken hizmetlere ilişkin olan taşınmaz tahsisinin esasen belediyelere kanunla tevdi edilen görevleri yerine getiren bir kuruluşa yapıldığından, uygulamanın mevzuata uygun olduğu düşünüldüğü ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi verdiği cevapta her ne kadar Etimesgut Belediyesi Spor Kulübü ve Etimesgut Belediyesi Basketbol Kulübü dernek statüsünde dahi olsa Etimesgut Belediyesi'nin adını taşıyan bir Spor Kulübü olması, ilçede spor faaliyetlerini yürüterek toplumsal fayda sağlaması nedeniyle yukarıda zikredilen yasal mevzuat çerçevesinde tahsis işleminin tesis edilmesinde bir sakınca görülmemiş ve belediyelerce yerine getirilmesi gereken hizmetlere ilişkin olan taşınmaz tahsisinin esasen belediyelere kanunla tevdi edilen görevleri

yerine getiren bir kuruluşa yapıldığından, uygulamanın mevzuata uygun olduğu ileri sürülmüşse de;

Belediyeler 5393 sayılı Kanun'un 75-d maddesine göre kendilerine ait taşınmazları, aslı görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı ile ancak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Bu idarelerin dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere, derneklere, sivil toplum kuruluşlarına veya meslek kuruluşlarına süresi ne olursa olsun belediye taşınmazlarının ücretsiz olarak tahsis edilmesi mümkün değildir.

Kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulu'nca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile belediye ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilecek diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projesinde ise mahallin mülki idari amirinin onayı gerekecektir. Ancak bu ortak hizmet projesi kapsamında belediyenin taşınmazının her ne gerekçe ile olursa olsun bir dernek veya vakfa bedelsiz tahsis edilmesi mümkün değildir.

BULGU 4: İç Kontrol Sisteminin Eksiklikler İçermesi

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3. mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “*İç Kontrol Standartları*” başlıklı 5’inci maddesinde; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Maliye Bakanlığı, kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayınlamıştır.

Etimesgut Belediyesi tarafından tüm birimler iç kontrol ile ilgili olarak bilgilendirilmiş; fakat birimlerce iç kontrol sistemine uyum ve sahiplenmenin yeterli düzeyde gerçekleşmediği ve kuruma ait iç kontrol eylem planının hazırlanmasında tüm birimlerin katılımının sağlanmadığı görülmüştür. Kurumca yıllık olarak üst yönetime sunulması gereken iç kontrol

sisteminin değerlendirilmesi ve raporlanması faaliyetinin yapılmadığı görülmüş ve iç kontrol standartlarının gerçekleşmesinde hangi aşamada olduğu belirsizdir. Yapılan inceleme ve mülakatlarımızda iç kontrole ilişkin olarak;

a) İdareler, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamalı, performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler almalıdır. Bu hususa ilişkin standardın kısmen yerine getirildiği görülmüştür.

b) İdareler, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmeli ve alınacak önlemleri belirlemelidir. Bunun için de idareler, her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflerine yönelik riskleri belirlemeli, risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri yılda en az bir kez analiz edilmeli ve risklere karşı alınacak önlemler belirlenerek eylem planları oluşturulmalıdır. İdarece bu konuda yeterli çalışma yapılmadığı ve rapor haline getirilmediği görülmüştür.

c) İdareler, hedeflerine ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol strateji ve yöntemlerini belirlemeli ve uygulamalıdır. Bunun için de; her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol strateji ve yöntemleri (düzenli gözden geçirme, örnekleme yoluyla kontrol, karşılaştırma, onaylama, raporlama, koordinasyon, doğrulama, analiz etme, yetkilendirme, gözetim, inceleme, izleme v.b.) belirlenmeli ve uygulanmalıdır. Kontroller, gerekli hallerde işlem öncesi kontrol, süreç kontrolü ve işlem sonrası kontrolleri de kapsamalı ve kontrol faaliyetleri, varlıkların dönemsel kontrolünü ve güvenliğinin sağlanmasını kapsamalıdır. Bu standarda ilişkin çalışmaların yapılmadığı görülmüştür.

d) İdareler, faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemleri almalıdır. Bu minvalde görevinden ayrılan personelin, iş veya işlemlerinin durumunu ve gerekli belgeleri de içeren bir rapor hazırlaması ve bu raporu görevlendirilen personele verilmesi yönetici tarafından sağlanmalıdır. Bu standarda ilişkin çalışmaların yapılmadığı görülmüştür.

e) İdareler, gelen ve giden her türlü evrak dâhil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı ve güncel bir sisteme sahip olmalıdır. Bu hususa ilişkin idarece bir çalışma yürütülüyor olmakla beraber henüz istenilen sonuca ulaşamamış ve tamamlanamamıştır.

f) İdareler iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmelidir. Buna ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı görülmüştür.

g) Faaliyetlerin yürütülmesinde hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

h) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 30'uncu maddesinin son fıkrası ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin Bilgi ve İletişim Standartları bölümünün "Raporlama" başlıklı 14.2 standardına göre; idareler, bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini kamuoyuna açıklamalıdır. İlgili Kanun hükmünün yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, idare tarafından İç Kontrol Eylem Planı'nın hazırlanıp ve uygulamaya konulduğu, birimler bazında ayrıntılı olarak iç kontrol çalışmalarına ilişkin uygulamalar her yıl düzenli olarak raporlaştırılarak kitap haline getirildiği, "Görev tanımları, İş analizleri" yapıp, personel ile görevler arasındaki uyumun yazılı olarak ortaya konduğu ifade edilmiştir.

Risk analizinin ayrıntılı olarak yapıldığı ve her yıl tespit edilen riskler ve alınan tedbirlerin güncellenerek raporlandığı belirtilmiştir.

Her yıl düzenlenen kurum faaliyet raporunda "Yönetim ve İç Kontrol" başlığı altında nihai raporda yer alan "bilgilendirme ve değerlendirme"nin geniş kapsamda yer aldığı ve sadece kurum içi değil üçüncü taraflar ve kamuoyuna da duyurulduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi verdiği cevapta bulgumuzda yer alan bazı hususları karşılamış olmakla beraber;

-İdareler, faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemleri almalıdır. Bu minvalde görevinden ayrılan personelin, iş veya işlemlerinin durumunu ve gerekli belgeleri de içeren bir rapor hazırlaması ve bu raporu görevlendirilen personele verilmesi yönetici tarafından sağlanmalıdır. Bu standarda ilişkin çalışmaların yapılmadığı,

-İdareler, gelen ve giden her türlü evrak dâhil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı ve güncel bir sisteme sahip olmalıdır. Bu hususa ilişkin idarece bir çalışma yürütülüyor olmakla beraber henüz istenilen sonuca ulaşamadığı ve tamamlanamadığı,

-İdareler iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmelidir. Buna ilişkin bir değerlendirme yapılmadığı,

-Faaliyetlerin yürütülmesinde hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmediği tespit edilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Teknik Şartname Ve Yaklaşık Maliyetin Hizmet Alımı İle Hazırlanması

Kurum tarafından yapım işi ihalelerine ilişkin teknik şartname hazırlanması ve yaklaşık maliyetin hesaplanması işinin ayrıca doğrudan temin ile hizmet alımına konu edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda şu hükme yer verilmiştir;

“Şartnameler

Madde 12- İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlattırılabilir.”

Ancak yapılan incelemede; özelliği gereği belediye çalışanlarınca hazırlanması mümkün olan ve herhangi bir özel niteliği haiz olmayan işlere ilişkin teknik şartname ve yaklaşık maliyetin ilgili yapım işinden ayrı olarak doğrudan temin ile hizmet alımına konu edildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı Kanun'un madde hükmünde; Danışmanlık hizmetleri Madde 48- (Değişik: 20/11/2008-5812/18 md.) Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır. Hükmü gereğince teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki danışmanlık hizmet sunucularından hizmet alımı yapılabilmesi mümkün kılınmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında her ne kadar bulgumuza konu edilen işlemleri 4734 sayılı Kanun'un 48'nci maddesi kapsamında olarak görüp teknik şartnamelerin ve yaklaşık maliyetin hesaplanması işinin danışmanlık hizmet alımı usulü ile 3'ncü kişilere yaptırılacağı

ifade edilmişse de; idare tarafından işin özel niteliği gereği teknik şartname ve yaklaşık maliyetin doğrudan emin ile hizmet alımına konu edilmesi söz konusu olup ilgili işlemin 4734 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde yer verilen "*İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlattırılabilir.*" hükmü çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla özelliği gereği belediye çalışanlarınca hazırlanması mümkün olan ve herhangi bir özel niteliği haiz olmayan işlere ilişkin teknik şartname ve yaklaşık maliyetin ilgili yapım işinden ayrı olarak doğrudan temin ile hizmet alımına konu edilmesi mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 6: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kurumun tapuda kayıtlı gayrimenkullerinden cins tashihi yapılmayan taşınmazları olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi,

"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi" şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

"(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2)Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır."

Belediyenin taşınmazlarının durumuna ilişkin yapılan incelemede, idarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlar olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 mali yılı içerisinde; Belediyemiz mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan bina olarak kullanımda olan ancak tapu kaydında cins tashihi yapılması gereken taşınmazların tapu kaydında yapılacak cins tashihi ile ilgili gerekli işlemler başlatılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak kurumun tapuda kayıtlı gayrimenkullerinden cins tashihi yapılmayan taşınmazları olduğu konusunda idare ile mutabık kalınmış ve idarece tapu kaydında cins tashihi yapılması gereken taşınmazların tapu kaydında yapılacak cins tashihi ile ilgili işlemlerin başlatıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Pazarlık Usulünün (51/g) Kullanılması

Mülkiyeti belediyeye ait olan ATM (Automatic Teller Machine - Otomatik Vezne Makinesi) yerlerinin kiralanması işlemleri Belediye Encümen kararıyla 1 ila 3 yıllığına 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre pazarlık usulü yöntemi ile ihale edilmiştir.

Ancak; bahse konu ihalelerin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine istinaden pazarlıkla yapılması mümkün değildir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2' nci maddesi;

"Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

..."

36' ncı maddesi;

"Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan işler pazarlık, 52 nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir.”

51/g maddesi;

“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi, ...”

Hükümlerine yer vermiştir.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan Kapalı Teklif Usulünün esas usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dahilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesi; Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisine izin vermekte ve dolayısıyla Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar için söz konusu hüküm doğrultusunda pazarlık ihalesi yapılmasına ise imkân vermemektedir.

Her ne kadar, 2886 sayılı Kanun'un “*Kapsam*” başlıklı 1' inci maddesi; belediyelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanundaki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmiş ise de, “*Devletin özel mülkiyetindeki*” ve “*Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler*” ifadelerinden; belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların değil, bilakis hazineye ait olan taşınmazların tarif edildiği hususu aşikârdır.

Nitekim Danıştay 13' üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı Kararında; “*Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51. maddesinin (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait*

taşınmazların "devletin özel mülkü" ve "devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer" lerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı yasa'nın 51/g maddesi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle, iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu" hususu hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, yukarıda izah edilen gerekçeler karşısında, Otomatik Vezne Makinesi yerlerinin kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırı hareket edilmek suretiyle tekemmül ettirildiği kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinde; *"Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır."* hükmü ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 1'inci maddesinde; *"Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."* hükmüne yer verilerek Belediyeye ait taşınmazların devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar olduğu bu sebeple 2886/51/g hükmü çerçevesinde bu taşınmazların pazarlık usulü ile kiraya verilebileceği ifade edilmiştir.

Belediye taşınmazlarının özel mülkiyete konu edilmesine ilişkin mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmadığı ayrıca özel mülkiyete konu edilmesi değerlendirilen Belediye taşınmazlarının; mevzuat gereği kiralanması, satılması vb. işlemlerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılacağı, ama mevzuatta yer almayan gerekçeler nedeniyle Belediye taşınmazları, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan sayılmayacağı hususunun doğru olmadığı ifade edilmiştir.

Ancak bulguya konu bu işlem Sayıştay'ca itirazımız değerlendirilerek neticeye bağlanıncaya kadar mülkiyeti veya tasarrufu Belediyemize ait ATM yerlerinin kiralanması işlemleri; 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 35'nci maddesinin (a) ve (c) fıkraları çerçevesinde açık teklif usulü ile yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında her ne kadar Belediye tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesi çerçevesinde pazarlık usulü ile kiraya verilen taşınmazların devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar olduğu ileri sürülmüş ve bu sebeple yapılan işlemin mevzuata uygun olduğu ileri sürülmüşse de; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesindeki; *"Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya*

ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,...” hükmünde yer verilen “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler”den kasıt hazineye ait olan taşınmazlardır. Dolayısıyla mülkiyeti Belediyeye ait olan taşınmazların kiraya verilmesi işleminin 2886 sayılı Kanun’un 51/g maddesi gereği Pazarlık Usulü ile kiraya verilmesi mevzuat hükmüne aykırıdır.

BULGU 8: Kurum Taşınmazlarının Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Derneklere Tahsis Edilmesi

Kurumun mülkiyetindeki taşınmazların bedelsiz olarak derneklere tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Konu ile ilgili mevzuat hükümleri şu şekildedir;

5393 Sayılı Belediye Kanununda;

“Belediyenin görev ve sorumlulukları

Madde 14- Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

...

b) (...) (2) Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. (Değişik ikinci cümle: 12/11/2012-6360/17 md.) Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Belediyelerin birinci fıkranın (b) bendi uyarınca, sporu teşvik etmek amacıyla yapacakları nakdi yardım, bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için

tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemez.

Belediyenin yetkileri ve imtiyazları

Madde 15- Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

...

h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.

...

Meclisin görev ve yetkileri

Madde 18- Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

...

e) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.

...

Arsa ve konut üretimi

Madde 69- Belediye; düzenli kentleşmeyi sağlamak, beldenin konut, sanayi ve ticaret alanı ihtiyacını karşılamak amacıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde, özel kanunlarına göre korunması gerekli yerler ile tarım arazileri hariç imarlı ve alt yapılı arsalar üretmek; konut, toplu konut yapmak, satmak, kiralamak ve bu amaçlarla arazi satın almak, kamulaştırma yapmak, bu arsaları trampa etmek, bu konuda ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ve bankalarla iş birliği yapmak ve gerektiğinde onlarla ortak projeler gerçekleştirmek yetkisine sahiptir.

Belediye, bu amaçla bütçesinden gerekli parayı ayırmak suretiyle işletme tesis edebilir.

Arsalar hariç üretilen konut ve işyerlerinin satışı 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu

hükümlerine tâbi değildir. O belediye ve mücavir alan sınırları içinde kendisine, eşine veya onsekiz yaşından küçük çocuklarına ait konutu olmayan dar gelirli kişiler ile afete maruz kalanlara, sanayi bölgelerinden nakledileceklere ve üyelerinin tamamı bu durumda olan kooperatiflere, bedeli 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre oluşturulan takdir komisyonu tarafından belirlenecek tutardan aşağı olmamak üzere arsa tahsisi yapılabilir. Durumları 775 sayılı Gecekondu Kanununun 25 inci maddesine uyan kimselere de bu maddeye göre arsa ve konut sağlanabilir. Bu fıkranın uygulama esasları, İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak çerçeve yönetmeliğe uygun olarak belediye meclisleri tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

...

Diğer kuruluşlarla ilişkiler

Madde 75- Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.” hükümlerine yer verilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nda;

“Tanımlar

Madde 3- Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

...

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,

...

“Taşınmaz Tahsisi”

Madde 47;

Kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilirler. Tahsis edilen taşınmaz, amaç dışı kullanılamaz.

Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri tahsis etmeye, kamu ihtiyaçları için gerekli olmayanların tahsisini kaldırmaya Maliye Bakanlığı; diğer taşınmazları tahsis etmeye ve tahsisini kaldırmaya ise maliki kamu idaresi yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk

Madde 48-

...

Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.”

hükümlerine yer verilmiştir.

5018 sayılı Kanun’un “*Tanımlar*” başlıklı 3’üncü maddesinin 1’inci fıkrasının "a" bendinde mahalli idarelerinde içinde yer aldığı genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tanımlanmış ve taşınmaz tahsisi başlıklı 47’nci maddesinde, bu kamu idarelerinin, kanunlarında yer verilen kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi amacıyla mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilecekleri ve tahsis edilen amaç dışında kullanılmayacakları belirtilmek suretiyle taşınmaz tahsisine ilişkin genel bir çerçeve çizilmiştir.

Aynı kanunun mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk başlıklı 48’inci maddesinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı ve bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması

hususunda yetki verilenlerin sorumlu olacağı hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yukarıda yer verilen hükümlerde de görüleceği üzere taşınmaz tahsisi benzer nitelikte düzenlenmiştir. Belediyenin yetki ve imtiyazlarının düzenlendiği hükümde mahalli müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacını taşımak şartıyla belediyenin mücavir alanı içerisindeki taşınmaz tahsisine cevaz verilmiş bu konuda yetki ise belediye meclisinin görev ve yetkilerinin düzenlendiği hüküm ile belediye meclisine verilmiştir. Aynı kanunun 75'nci maddesinde belediye meclisi kararı ile belediyenin görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda kendilerine ait taşınmazları mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi 25 yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere, 5018 sayılı Kanunun 47'nci maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerindeki taşınmazların tahsisinde kamu hizmeti ve kamu idaresi olmak üzere iki temel ölçütün varlığı aranmaktadır. Dolayısıyla kamu idarelerin mülkiyetlerindeki taşınmazları kamu hizmetinin bulunmadığı yahut tahsisi yapılacağı tarafın kamu idaresi olmadığı durumlarda tahsis mümkün değildir.

Belediye çerçevesinde konu değerlendirilecek olursa eğer kamu taşınmazının tahsisi hususundan kamu hizmeti ve kamu idaresi şartı varlığını korumaktadır. 5018 sayılı Kanun'un tanımlar başlıklı 3'üncü maddesinde bu kanunun hükümlerinin uygulanacağı genel yönetim kapsamında kamu idaresi kapsamında olduğu belirtilen belediye, mülkiyetindeki taşınmazları 5393 sayılı Kanunun 75 ve 5018 sayılı Kanun'un 47'nci maddeleri çerçevesinde ancak mahalli müşterek nitelikteki hizmetleri yerine getirmek amacıyla belediye meclisinin bu konuya ilişkin alacağı karar istinaden sadece mahalli idareler veya diğer kamu kurum veya kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir.

Etimesgut Belediyesi'nde yapılan incelemede;

-Eryaman Mahallesi 47396-45784-45785 adalarda "Yeşil Alan" olarak görülen taşınmazın 06.09.2011 tarih ve 512 sayılı Belediye Meclis kararına istinaden 10 yıllığına Etimesgut Belediyesi Etimesgut Spor Kulübü Derneği'ne,

-Şehit Osman Avcı Mahallesi 46649 ada 1 parselde bulunan "Tesis" olarak görülen taşınmazın 06.05.2017 Tarih ve 324 Sayılı Belediye Meclis kararına istinaden 10 yıllığına Etimesgut Belediyesi Basketbol Spor Kulübü Derneği'ne tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Tespit edilen bu hususlar yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar dikkate alındığında, taşınmaz tahsisine ilişkin yasal düzenlemelere aykırılık taşımaktadır. Çünkü spora verilen desteği esası bakımından kamu hizmeti olduğu kabul edilebilir olsa da, gerek 5393 sayılı Kanun'da gerek 5018 sayılı Kanun'da kamu idaresinin mülkiyetinde olan bir taşınmazın ancak mahalli idarelere ya da diğer kamu kurum ve ya kuruluşlarına tahsis edilebileceğine imkan tanınmıştır. Ne var ki; belediyenin taşınmazlarını tahsis ettiği Etimesgut Belediyesi Etimesgut Spor Kulübü Derneği ile Etimesgut Belediyesi Basketbol Spor Kulübü Derneği Belediyece yerine getirilmesi gereken hizmetleri amaç edinmesi ve ilçedeki sportif faaliyetleri yürüterek toplumsal fayda sağlaması bu derneklere kamu kurum ve kuruluşu niteliği kazandırmamaktadır.

Dolayısıyla 5393 sayılı Kanunun 18'nci maddesi ile Belediye Meclisi'ne verilen taşınmazların tahsisi yetkisi sınırsız bir yetki olmayıp bu yetkinin kullanımında yine 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi ile 5018 sayılı Kanun'un 47'nci maddesinde getirilen düzenlemeler riayet edilmesi gerekirken, Belediye Meclisi'nin yukarıda belirtilen meclis kararlarında bu düzenlemelere uyulmamış, kamu kurum ve kuruluşu niteliği olmayan derneklere kamu taşınmazı tahsis edilerek mevzuata aykırı işlem yapıldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Etimesgut Belediyesi Spor Kulübü, dernek statüsünde dahi olsa Etimesgut Belediyesi'nin adını taşıyan bir Spor Kulübü olması, ilçede spor faaliyetlerini yürüterek toplumsal fayda sağlaması nedeniyle yukarıda zikredilen yasal mevzuat çerçevesinde tahsis işleminin tesis edilmesinde bir sakınca görülmediği ve belediyelerce yerine getirilmesi gereken hizmetlere ilişkin olan taşınmaz tahsisinin esasen belediyelere kanunla tevdi edilen görevleri yerine getiren bir kuruluşa yapıldığından, uygulamanın mevzuata uygun olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresince verilen cevapta her ne kadar Etimesgut Belediyesi Spor Kulübü, dernek statüsünde dahi olsa Etimesgut Belediyesi'nin adını taşıyan bir Spor Kulübü olması, ilçede spor faaliyetlerini yürüterek toplumsal fayda sağlaması nedeniyle derneğe mülkiyeti belediyeye ait olan taşınmazların bedelsiz tahsis edilebileceği ve belediyelerce yerine getirilmesi gereken hizmetlere ilişkin olan taşınmaz tahsisinin esasen belediyelere kanunla tevdi edilen görevleri yerine getiren bir kuruluşa yapıldığı için tahsis işleminin mevzuata uygun olduğu ileri sürülmüş olsa da, spora verilen destek esası bakımından kamu hizmeti olduğu kabul edilebilir olsa bile, gerek 5393 sayılı Kanun'da gerekse 5018 sayılı Kanun'da kamu idaresinin mülkiyetinde olan bir taşınmazın ancak mahalli idarelere ya da diğer kamu kurum ve ya

kuruluşlarına tahsis edilebileceğine imkan tanınmıştır. Ne var ki; belediyenin taşınmazlarını tahsis ettiği Etimesgut Belediyesi Etimesgut Spor Kulübü Derneği ile Etimesgut Belediyesi Basketbol Spor Kulübü Derneği Belediyece yerine getirilmesi gereken hizmetleri amaç edinmesi ve ilçedeki sportif faaliyetleri yürüterek toplumsal fayda sağlaması bu derneklere kamu kurum ve kuruluşu niteliği kazandırmamaktadır.

Dolayısıyla 5393 sayılı Kanunun 18'nci maddesi ile Belediye Meclisi'ne verilen taşınmazların tahsisi yetkisi sınırsız bir yetki olmayıp bu yetkinin kullanımında yine 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi ile 5018 sayılı Kanun'un 47'nci maddesinde getirilen düzenlemeler riayet edilmesi gerekirken, Belediye Meclisi'nin yukarıda belirtilen meclis kararlarında bu düzenlemelere uyulmamış, kamu kurum ve kuruluşu niteliği olmayan derneklere kamu taşınmazı tahsis edilerek mevzuata aykırı işlem yapılmıştır.

BULGU 9: Kurum Taşınmazları Üzerinde İhalesiz Sınırlı Ayni Hak Tesis Edilmesi

Kurumun mülkiyetinde olan taşınmazlar üzerinde ihaleye çıkılmaksızın üçüncü kişilere sınırlı ayni hak tanındığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda;

Kapsam:

Madde 1 – Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür

...

Tanımlar:

Madde 4 – Bu Kanunun uygulanmasında:

...

Trampa ve Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisi: Borçlar Kanunu ile Türk Medeni Kanununun trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile ilgili maddelerinde gösterilmiş işlemleri,

...

İhale usullerinin neler olduğu:

Madde 35 – Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlerin ihalelerinde aşağıdaki usuller uygulanır:

- a) Kapalı teklif usulü,*
- b) Belli istekliler arasında kapalı teklif usulü,*
- c) Açık teklif usulü,*
- d) Pazarlık usulü,*
- e) Yarışma usulü.*

İşin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağı, bu Kanun hükümlerine uyularak idarelerince tespit edilir.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, belediyelerin mülkiyetindeki taşınmazları üzerinde mülkiyetin gayri ayni hak tesisi 2886 sayılı kanun kapsamındadır. Dolayısıyla mülkiyeti belediyeye ait olan taşınmazlar üzerinde 3'üncü kişilere sınırlı ayni hak ancak 2886 sayılı Kanun çerçevesinde ihaleye çıkılmak suretiyle verilebilecektir.

Yapılan incelemede; İhaleye çıkılmaksızın doğrudan 07.07.2011 tarih ve 422 sayılı, 05.02.2013 tarih ve 71 sayılı Belediye Meclis kararları ile mülkiyeti belediyeye ait tesis ve bina üzerinde 3'üncü kişi lehine sınırlı ayni hak tesis edildiği görülmüş olup, bu işlemin yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, bulguya konu edilen belediyenin mülkiyetinde yer alan taşınmaza ilişkin tasarruf işleminin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (b) bendinde; *“Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir.”* hükmü ve 11.11.2005 tarih ve 25990 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hazineye, Katma Bütçeli Kuruluşlara, Belediyelere veya İl Özel İdarelerine Ait Arazi veya Arsaların Gerçek veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Devrine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde *“... Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen taşınmazlar üzerinde bedelsiz*

kullanma izni verilir.” hükmü çerçevesinde değerlendirilmiş, bu sebeple tasarrufu Belediye ait Piyade Mahallesi imarın 45104 ada 1 parsel sayılı taşınmazın; Etimesgut Belediye Spor Kulübü Derneğine yasa ve yönetmelikler çerçevesinde bedelsiz kullandırılmasına ilişkin karar alındığı ifade edilmiştir.

Etimesgut Belediyesi Spor Kulübü, dernek statüsünde dahi olsa Etimesgut Belediyesi'nin adını taşıyan bir Spor Kulübü olması, ilçede spor faaliyetlerini yürüterek toplumsal fayda sağlaması nedeniyle yukarıda zikredilen yasal mevzuat çerçevesinde işlem tesis edilmesinde bir sakınca görülmediği ve belediyelerce yerine getirilmesi gereken hizmetlere ilişkin olan taşınmaz kullandırma işleminin esasen belediyelere kanunla tevdi edilen görevleri yerine getiren amatör spor kulübü statüsünde bulunan bir kuruluşa yapıldığından, uygulamanın mevzuata uygun olduğu düşünüldüğünden bu şekilde işlem tesis edildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresini cevabında her ne kadar bulgumuza konu edilen taşınmaza ilişkin tasarrufi işlem 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinin (b) bendinde düzenlenen; *“Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine aynı ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir.”* hükmü gereği amatör spor kulübüne yardım olarak kabul edildiği ve 11.11.2005 tarih ve 25990 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hazineye, Katma Bütçeli Kuruluşlara, Belediyelere veya İl Özel İdarelerine Ait Arazi veya Arsaların Gerçek veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Devrine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde *“... Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen taşınmazlar üzerinde bedelsiz kullanma izni verilir.”* hükmü gereği dernek lehine bedelsiz kullandırma izni olarak değerlendirmiş olsa da Etimesgut Belediyesi Spor Kulübü Derneği profesyonel bir kulüp olması hasebiyle 5393 sayılı Kanun'un 14'ncü maddesinde yer verilen *“...amatör spor kulüplerine aynı ve nakdî yardım yapar...”* hükmü kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Ayrıca bu taşınmaz üzerinde ki bu tasarruf işlemi 11.11.2005 tarih ve 25990 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hazineye, Katma Bütçeli Kuruluşlara, Belediyelere veya İl Özel İdarelerine Ait Arazi veya Arsaların Gerçek veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Devrine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında

ki bedelsiz devir kapsamında da değerlendirilemeyecektir şöyle ki; bu yönetmeliğin amaç ve kapsamı 1'nci maddesinde "...Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı, 1500 ABD Doları veya daha az olan iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan illerde ve kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illerde istihdam yaratan yeni yatırımlara bedelsiz arazi veya arsa sağlanmasına ilişkin esas ve usulleri tespit etmektir." şeklinde düzenlenmiş olup, bu yönetmelik kapsamında yapılacak devirler vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, taşınmazın sahibi olan ilgili idarenin mahalli en büyük memuru (defterdar, özel idare müdürü, belediye başkanı, bölge müdürü veya il müdürü) ile taşınmazdan sorumlu birim amiri (milli emlak müdürü, emlak-istimlak müdürü), bayındırlık ve iskan il müdürü, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki taşınmazlar için ayrıca belediye imar müdürü ve yatırımın türüne göre ilgili bakanlığın il müdüründen oluşan bir komisyon tarafından kararlaştırılacaktır. Anlaşılacağı üzere bulgumuza konu edilen işlem bu yönetmelik kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Nihai olarak, Belediye Meclisi'nce mülkiyeti belediyeye ait olan taşınmaz üzerinde hukuki vasfı sınırlı ayni hak devri olan bir tasarruf işlemi yapılmış ancak 2886 sayılı Kanun'da mülkiyetin gayri ayni hak tesisi için aranan şartlara uyulmayarak mevzuata aykırı işlem tesis edilmiştir.

BULGU 10: Kamu İdaresi Tarafından Hazırlanması Gereken Plan, Program Ve Raporların Danışmanlık Hizmeti Alımı Suretiyle Üçüncü Kişilere Yaptırılması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında;

"Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar." denilmektedir.

Aynı Kanun'un 41'inci maddesinin ilk fıkrası;

"Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır..." şeklindedir.

Kanunun mali hizmetler biriminin görevlerinin sayıldığı 60'ıncı maddesinin 1'inci fıkrasının (a) ve (g) bentlerinde;

“a) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

...

g) *Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.*” hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun’un 11’inci maddesinde üst yöneticilerin sorumlulukları düzenlenmiş olup madde hükmü gereğince; belediyelerde üst yönetici olan belediye başkanları, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden meclislerine karşı sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.

Anılan Kanun’un 60’inci maddesinde ise belediye başkanının üst yönetici olarak Kanun’da belirtilen sorumluluklarını yerine getirmesine yardımcı olacak mali hizmetler biriminin görevleri sıralanmış olup buna göre; idarenin stratejik planının, performans programının ve faaliyet raporlarının hazırlanması belediyelerin mali hizmetler biriminin görevleri arasındadır. İdarenin iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmaktan da bu birim sorumludur.

Kamu idaresinin 2017 yılına ait performans programı ile 2016 yılına ait faaliyet raporlarının hazırlanması ve iç kontrol eylem planında öngörülen şartların gerçekleştirilmesi için görevli mali hizmetler birimi mevcutken ve yeterli personeli bulunmasına rağmen, mevzuat izin vermediği halde danışmanlık hizmeti alımı suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, İlgili mevzuat hükümleri uyarınca idareler üst yöneticiler başta olmak üzere belediyenin bütün birimleri ile birlikte faaliyet raporunu hazırlamakla yükümlü olduğu ancak bu hükmün gereği yerine getirirken idare tarafından performans programı, faaliyet raporu, iç kontrol eylem planının hazırlanması sürecinde ise idarenin gerek kendi personeli ve imkânları ve gerekse üçüncü kişiler eliyle gerekli destek sağlamak suretiyle yerine getirilmesinde hukuki bir engel bulunmadığı belirtilmiş yasa koyucu

plan ve programların hazırlanmasını emretmek ile birlikte bu yükümlülüklerin nasıl ve ne şekilde yerine getirileceğini dair bir sınırlandırma da getirmediği ileri sürülmüştür. İdare tarafından kendi personel imkanları ve teknik imkanları yeterli olsun ya da olmasın söz konusu plan, rapor, programların daha verimli etkin ve nitelikli hazırlanabilmesi maksadı ile hizmet alımı suretiyle üçüncü kişilerden destek alınmasının daha verimli olacağı düşünüldüğünden bu şekilde işlem tesis edildiği ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Danışmanlık hizmetleri*" başlıklı 48'inci maddesinde yer alan "*Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır.*" hükmüne yer verilmiş ve bu hüküm gereğince de teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki danışmanlık hizmet sunucularından hizmet alımı yapılabilmesi mümkün kılındığı belirtilerek bulguya konu edine hizmet alımının yapılıp yapılamayacağı noktasında temel dayanak olarak 5018 sayılı Kanun ya da yönetmelik değil, yukarıda da ifade edildiği üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri ve buna ilişkin ikinci ve üçüncül mevzuatın dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında söz konusu plan ve programların nasıl ve ne şekilde yerine getirileceğine dair bir sınırlandırmanın getirilmemiş olduğunu belirtse de 5018 sayılı Kanun'un mali hizmetler biriminin görevlerinin sayıldığı 60'ıncı maddesi idarenin stratejik planının, performans programının ve faaliyet raporlarının hazırlanması ile idarenin iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmakta bu birimin sorumlu olduğunu hüküm altına almıştır.

İdare ayrıca kendi personel ve teknik imkanları yeterli olsun ya da olmasın söz konusu plan, rapor ve programların üçüncü kişilere yaptırılabilirliğini savunmuş fakat bunu herhangi bir mevzuat hükmü ile gerekçelendirememiştir. Yapılan hizmet alımının danışmanlık hizmet alımından öte ilgili plan ve programların tamamının üçüncü kişilere yaptırıldığı da açıktır.

Kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli kullanılması amacıyla hazırlanan söz konusu plan ve programların hiçbir gerekçe gösterilmeden hizmet alımı suretiyle üçüncü kişilere yaptırılarak toplamda 185.971,00 TL harcama yapılmıştır. Bu durum plan ve programların hazırlanma amacı ile çelişmektedir. Söz konusu plan ve programların her sene hizmet alımı suretiyle yaptırıldığı tespit edilmiş olup, bu durum ilgili harcamanın mütemadiyen yapıldığını da göstermektedir.

Tüm bu açıklamalar ve mevzuat hükümleri çerçevesinde, İdarenin 2017 yılına ait performans programı ile 2016 yılına ait faaliyet raporlarının hazırlanması ve iç kontrol eylem planında öngörülen şartların gerçekleştirilmesi için görevli mali hizmetler birimi mevcutken hizmet alımı suretiyle yaptırılması mevzuata aykırıdır.

BULGU 11: Hizmet Alımlarında Fiyat Farkı Ödemelerinde Ek Kesin Teminatın Alınmaması

Hizmet alımlarında fiyat farkı ödemeleri üzerinden ek kesin teminatların alınmadığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Ek Kesin Teminat*" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir." denilmektedir.

Fiyat farkı ödenmesi öngörülen ihalelerde, yukarıda açıklanan mevzuat hükmünün göz önünde bulundurulması yapılacak fiyat farkı ödemelerinde ek kesin teminatın alınmasının sağlanması gerekmektedir. "*Etimesgut Belediyesine Ait Mevcut Ve Yeni Yapılacak Olan Park Ve Yeşil Alanların Bakım Ve Onarımı İşleri*" ve "*Tıp Merkezi Hizmetleri İle Huzurevi Bakım, Yemek Ve Personel Hizmet Alımı*" işlerinde ek kesin teminat alınmadığı tespit edilmiştir.

Bulgu konusu 2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da yer almakta olup, mevcut durum 4735 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 12'nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Ek kesin teminat*" başlıklı 12'nci maddesindeki "*Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir*" hükmüne yer verilmiş ve konu hizmet alımlarında yapılan ödemelerin sözleşme bedelini geçmediği bu sebeple ek kesin teminat alınmasına gerek olmadığı ifade edilmiş ve ihale konusu işlemin 3996 sayılı Kanun'da

bahsedilen yatırım ve hizmetler arasında bulunmadığından işlemin bu şekilde tesis edildiği belirtilmiştir.

Ayrıca konunun idare tarafından dikkatle takip edilmekte olduğu fiyat artışları nedeniyle sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde ek kesin teminat alınması hususuna dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Ek kesin teminat*" başlıklı 12'nci maddesindeki "*Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hak edişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir*" hüküm lafzi ve gai olarak tamamen yanlış yorumlanmak suretiyle yapılan fiyat farkı ödemelerinin işin sözleşme bedelini geçtiği takdirde ek kesin teminat alınması gerektiği sonucu çıkarılmıştır. Ancak ek kesin teminata dayanak teşkil eden kanun hükmü fiyat farkı ödemesi öngörülerek ihale edilen işlerde bu fiyat farkı olarak ödenecek tutarın %6'sı oranında ek kesin teminat alınacağı ayrıca ihale edilen bir işte sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi durumunda ise bu artış tutarının %6'sı oranında ek kesin teminat alınacağı belirtilmiştir. Anlaşılacağı üzere üzerinden ek kesin teminat kesilecek olarak fiyat farkı ödemesi ile sözleşme bedeli artış oranı birbirinden bağımsız hususlardır.

İdare cevabında ihale konusu işlemin 3996 sayılı Kanunda bahsedilen yatırım ve hizmetler arasında bulunmadığından ötürü fiyat farkı ödemesi üzerinden ek kesin teminat kesilmediğini ifade etmiştir. Ancak 3996 sayılı Kanun "*Bazı Yatırım Ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun*"dur ve bulgu konusu edilen ihale işlemleri ve konuları ile herhangi bir alakası bulunmamakta olup idarenin ne kastettiği anlaşılmamıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin % 6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınmaması mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 12: Belediyenin Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

Belediyece kiraya verilen bazı işyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi'nin alınmadığı, bu suretle belediye bütçesinin gelir kaybına uğratıldığı belirlenmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun “4. Çevre temizlik vergisi” başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinin 1'nci fıkrasında, “*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabidir.*” denilmektedir.

Söz konusu maddenin 8'inci fıkrasında; “*İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.*” hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin 11'inci fıkrasında ise; “*Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır.*” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı ve her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği ifade edilmiştir. Ayrıca, Çevre Temizlik Vergisi artışı her yıl yeniden değerlendirilerek artırılarak hesaplanacağı belirtilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda aşağıda tabloda gösterilen işyerlerinin çevre temizlik vergisi tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Tablo 3: Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuku Yapılmayan Adresler

N O	ADRES	BAŞLAMA TARİHİ	BİTİŞ TARİHİ	KULLANIM ŞEKLİ
1	Güzelkent Mh.18480-18481 Adalar Arası	1.09.2017	29.02.2020	GIDA MEŞ.BÜFE YERİ
2	Güzelkent Mh.18505 Ada Önü	15.02.2015	15.02.2018	GIDA MEŞ.BÜFE YERİ
3	Tunahan Mh.17656 Ada Önü	16.12.2017	15.12.2020	GIDA MEŞ.BÜFE YERİ
4	Ahi Mesut Mh. 46155-46156 Adalar Arası	15.03.2016	15.03.2019	GIDA MEŞ.BÜFE YERİ
5	Altay Mh. 45900 Ada Önü	1.09.2017	31.08.2020	GIDA MEŞ.BÜFE YERİ
6	Yeşilova Mh.49152/1 Parsel Yanı	1.07.2017	30.06.2020	SATIŞ OFİSİ
7	Fatih Sultan Mh.48747-48750 Adalar Arası	1.06.2017	1.06.2020	AÇIK ÇAY BAHÇESİ
8	İstasyon Mh.8657/8-47596/1 Adalar Arası	15.12.2015	15.12.2018	AÇIK ÇAY BAHÇESİ

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce kiraya verilen bazı işyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi'nin tahakkuk ve tahsilat işlemlerine başlanılmıştır. Bundan sonra da gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediyece kiraya verilen bazı işyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi'nin alınmadığı hususunda idare ile mutabakat sağlanmış ve idare tarafından Çevre Temizlik Vergisi'nin tahakkuk ve tahsilat işlemlerine başlandığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Taşınır Kesin Hesap Cetveli Tutarları ile Muhasebe Kayıtlarının Uyuşmaması

Taşınır Kesin Hesap Cetveli'nde yer alan tutarlar ve devir tutarları ile taşınır işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının birbirini tutmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun taşınır işlemlerine ilişkin hükümlerine dayanılarak çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliği uyarınca taşınır kayıtlarını tutmak ve mali yıl sonunda Taşınır Yönetim Hesabı'nı düzenlemekle yükümlü kılınmışlardır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "*Taşınır yönetim hesabı*" başlıklı 34'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının "c" bendinde; muhasebe yetkililerinin gönderilen taşınır yönetim hesabı cetvellerindeki kayıtları muhasebe kayıtlarıyla karşılaştırıp uygunluğunu onayladıktan sonra harcama yetkilisine geri gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmeliğin taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi başlıklı 30'uncu maddesinde özetle; satın alma suretiyle edinilen maddi duran varlık grubu içinde yer alan taşınırlara ilişkin giriş ve çıkışları için taşınır kayıt kontrol yetkilileri tarafından düzenlenen taşınır işlem fişlerinin birer nüshasının düzenlenme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda mali yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesinin zorunlu olduğu ancak; 150 İlk Madde Malzemeler Hesabı'nda izlenen tüketim malzemeleri çıkışları için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin üst yönetici tarafından en geç ilgili dönemin son iş gününe kadar muhasebe birimine toplu olarak (üçer aylık dönemler halinde) gönderilmesi gerektiği hususları hüküm altına alınmıştır.

İdare harcama birimlerince fiili envanterleri yapılarak konsolide edilen 2017 Yılı Taşınır Kesin Hesap Cetveli'nde kaydedilmiş olan tutarlar ile 2017 Yılı Kesin Mizanı'nda yer alan tutarların aşağıdaki tabloda ayrıntısı verildiği üzere birbirini tutmaması sonucu Kurum mali tabloları ile Taşınır Kesin Hesap Cetveli'nin doğru ve gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Tablo 4: Taşınır Hesap Kayıtları Tablosu

Hesabın Adı	Bilanço ve Mizandaki Tutarlar			Taşınır Kesin Hesap Cetvelindeki Tutarlar		
	Borç Tutarı	Alacak Tutarı	Borç Kalanı	Borç Tutarı	Alacak Tutarı	Borç Kalanı
150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı	35.644.995,83	24.242.055,81	11.402.940,02	35.603.953,38	24.201.012,98	11.402.940,40
253- Tesis. Makine ve Cihazlar Hesabı	11.137.661,82	308.370,26	10.829.291,56	11.143.768,34	314.476,76	10.829.291,58
254-Taşıtlar Hesabı	10.079.390,32	86.064,59	9.993.325,73	10.028.588,31	35.262,59	9.993.325,72
255-Demirbaşlar Hesabı	12.990.694,52	1.032.829,72	11.957.864,80	12.958.340,31	1.008.086,59	11.950.253,72

Kamu idaresi cevabında; "Taşınır Kesin Hesap Cetveli tutarları ile Muhasebe kayıtlarında oluşan tutarsızlığın temel nedeni ağırlıklı olarak küsurat farkları nedeniyle sonradan değişen kayıtlardan olmaktadır. Yıl sonlarında bu kayıtlara dikkatli bir şekilde

bakılacak ve Değer Deęiřiklięi Hesabı tutularak fiili kayıtlar olan taşınır kesin hesabı ile kaydi kayıtlar olan muhasebe kayıtları arasındaki denge kesinlikle sağlanacaktır." denmiştir.

Sonuç olarak taşınır kesin hesabı ile kaydi kayıtlar olan muhasebe kayıtları arasındaki dengenin sağlanacağı konusunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte, Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

ETİMESGUT BELEDİYE BAŞKANLIĞI 2017 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF		2017	PASİF		2017
1	DÖNEN VARLIKLAR	153.901.732,41	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	31.340.429,11
10	Hazır Değerler	52.045.148,46	32	Faaliyet Borçları	16.367.142,32
102	Banka Hesabı	49.375.007,62	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	14.819.328,68
103	Verilen Çek. Ve Gön. Em. Hesabı (-)	-26.234,65	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	10.190.913,62
109	Banka Kredi Kart. Alacaklar Hesabı	2.696.375,49	333	Emanetler Hesabı	8.824.747,24
12	Faaliyet Alacakları	25.968.561,16	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	905.057,45
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	16.459.969,84	361	Öden. Sos. Güv. Kesintileri Hesabı	61.222,23
122	Gelirler. Tec. Ve Teh. Alacaklar Hesabı	9.176.243,93	362	Fon. Veya Diğ. Ka. İd. Ad. Yap. Tah.	1.690.793,49
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	332.347,39	37	Kıdem Karşılığı Hesabı	2.110.000,00
14	Diğer Alacaklar	1.831.094,44	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	2.110.000,00
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.831.094,44	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	15.300,00
15	Stoklar	12.321.116,54	380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	15.300,00
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	11.402.940,02	47	Kıdem Karşılığı Hesabı	1.060.000,00
153	Ticari Mallar Hesabı	918.176,52	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	1.820.700,00
16	Ön Ödemeler	833.184,92	5	ÖZ KAYNAKLAR	425.665.348,10
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	833.184,92	50	Net Değer-Sermaye	158.377.061,98
19	Diğer Dönen Varlıklar	60.902.626,89	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Fa. Sonuçları	186.126.847,00
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	60.902.626,89	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faal. Son. H.	186.126.847,00
2	DURAN VARLIKLAR	305.984.744,80	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	81.161.439,12
22	Faaliyet Alacakları	1.478.071,60	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu H.	81.161.439,12
222	Gelirler. Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	1.478.071,60	PASİF TOPLAMI:		459.886.477,21
24	Mali Duran Varlıklar	10.027.460,66			
240	Mali Kur. Yatırılan Sermayeler Hesabı	10.023.670,66			
241	Mal Ve Hiz. Üre. Kur. Yatır. Sermaye	3.790,00			
25	Maddi Duran Varlıklar	294.479.212,54			
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	45.085.317,50			
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	159.408.333,01			
252	Binalar Hesabı	61.117.774,50			
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	10.829.291,56			
255	Demirbaşlar Hesabı	11.950.253,80			
256	Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı	1.836.000,00			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-63.990.652,00			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	58.249.568,44			

260	Haklar Hesabı	667.838,37		
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-667.838,37		
AKTİF TOPLAMI:		459.886.477,21		
9	NAZIM HESAPLAR	324.127.290,30		
90	Ödenek Hesapları	265.768.388,71		
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00		
905	Ödenekli Giderler Hesabı	265.768.388,71		
91	Nakit D. Tem. ve Kiş. Ait Men. Kıy. H.	33.013.269,74		
910	Teminat Mektupları Hesabı	33.013.269,74		
92	Taahhüt Hesapları	25.345.631,85		
NOTLAR TOPLAMI:		324.127.290,30		

ETİMESGUT BELEDİYE BAŞKANLIĞI 2017 FAALİYET SONUÇLAR TABLOSU							
Hesap Kodu	Yard. Hesap	GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL (2017)	Hesap Kodu	Yard. Hesap	GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL (2017)
630	01	Personel Giderleri	34.943.488,07	600	01	Vergi Gelirleri	101.177.465,91
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.046.559,19	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.120.512,43
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	110.448.471,58	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,00
630	05	Cari Transferler	9.605.170,06	600	05	Diğer Gelirler	156.787.482,28
630	12	Gelirlerin Red ve İadedden Kaynaklanan Giderler	637.294,90	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	10.514.215,92
630	13	Amortisman Giderleri	12.220.881,89				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	24.072.644,34				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	862.022,57				
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali	373.221,82				
630	99	Diğer Giderler	228.483,00				
GİDERLER TOPLAMI			198.438.237,42	GELİRLER TOPLAM			279.599.676,54
FAALİYET SONUÇU (+/-)							81.161.439,12

